De visie van de huisarts over het gebruik van zelftesten door de patiënt

Haio: VAN DEN BERGH Wouter , V.U.B.
Promotor: BRAECKMAN Tessa , V.U.B.
Praktijkopleider: SOETAERT Dirk

Context: De komst van zelftesten biedt mensen de mogelijkheid om op een autonome manier extra informatie over hun gezondheid te bekomen, zonder dat hierbij de tussenkomst van een (huis)arts noodzakelijk is. Echter in de hedendaagse samenleving is vaak de huisarts een eerste aanspreekpunt voor de patiënt in het verkrijgen van gezondheidsinformatie, waarbij de huisarts vaak de aanvrager is van een divers gamma aan screenings, opvolging en/of diagnostische testen. Om deze reden kan de vraag worden gesteld hoe deze groep van zorgverstrekkers staat tegenover het gebruik van zelftesten bij hun patiënten.

Onderzoeksvraag: Wat is de visie van de huisarts over het gebruik van zelftesten door de patiënt?

Methode: Het studieontwerp in dit onderzoek is een cross-sectionele studie met een online survey, opgesteld in Limesurvey. Deze online survey vond plaats bij huisartsen in de regio Zuidoost-Vlaanderen. De gegevens werden geïntegreerd in SPSS voor verdere verwerking en de resultaten werden descriptief weergegeven. Optioneel werd gezocht naar associaties met een specifiek profiel van de huisartsen.

Resultaten: Huisartsen geven aan niet steeds voldoende kennis te hebben over de werking en de beschikbaarheid van zelftesten op de huidige markt. Wel prefereren zij een verkoop van zelftesten vanuit de apotheek. De vraag of de zelftest een meerwaarde kan betekenen in de gezondheidszorg wordt door de huisartsen eerder neutraal beantwoord. Anderzijds ziet de helft van de huisartsen het niet zitten om in de toekomst het gebruik van zelftesten te stimuleren bij hun patiënten. Indien men hiervoor wel naar de praktijk komt, wordt er doorsnee wel belang gehecht aan de resultaten. Huisartsen geven aan dat zij de zelftesten minder betrouwbaar vinden dan een consultatie bij de arts of een onderzoek in een klinisch laboratorium. Verder vinden zij dat het voor de gebruiker niet steeds eenvoudig is om zelftesten correct uit te voeren en te interpreteren. Het beschikbaar stellen van genetische zelftesten vinden de meeste huisartsen niet aanvaardbaar en wanneer er gevolgen zijn voor derden zouden deze resultaten in de praktijk moeten besproken worden.

Conclusie: Om de meerwaarde van de door de patiënt gebruikte zelftesten mogelijks te verhogen, dient volgens de huisartsen de algemene omkadering van zelftesten binnen de zorg verder uitgewerkt te worden. Ook dienen voor- en nadelen volgens hen goed afgewogen te worden. Een betere omkadering kan leiden tot een gerichter testen hetgeen de kosten/baten analyse ten goede kan komen. Om meer statistische verbanden te kunnen leggen dient de onderzoekspopulatie te worden uitgebreid. De resultaten volgen echter wel de literatuurstudie, dus kunnen wel als indicatief beschouwd worden.